

pressmeddelande

från EU:s narkotikacentrum i Lissabon

Nr 10/2002 –

FÅR EJ OFFENTLIGGÖRAS FÖRE KL 11:00 (Bryssel) 3 oktober/2002

Årsrapport 2002 om narkotikaproblemen i EU: huvudströmningar

EU:S NARKOTIKASTRATEGIER MERA MÅLINRIKTADE

- UPPSKATTNINGSVIS FINNS DET 2-10 PROBLEMISSBRUKARE PER TUSEN INVÅNARE (I ÅLDERN 15-64 ÅR)
- 5-15 % AV DE UNGA VUXNA I EU HAR NYLIGEN ANVÄNT CANNABIS
- UPPSKATTNINGSVIS FINNS DET 2-5 INJEKTIONSMISSBRUKARE PER TUSEN INVÅNARE (I ÅLDERN 15-64 ÅR)
- MISSBRUKET AV SYNTETISKA DROGER FORTFARANDE ETT STORT PROBLEM
- EU-LÄNDERNA RAPPORTERAR ALLT FLER KLIENTER UNDER BEHANDLING
- ANTALET NARKOTIKARELATERADE DÖDSFALL OFÖRÄNDRAT

Detta är några av huvudpunkterna i 2002 Årsrapport över situationen på narkotikaområdet i Europeiska unionen och Norge som narkotikacentrumet i Lissabon (ECNN) offentliggör idag. Rapporten ger en översikt över Europas kamp mot narkotikan.

[Viktigt meddelande: Pressmeddelandet lyfter fram vissa huvudfrågor i rapporten och ska användas i samband med rapporten och inte som ett enskilt dokument]

Huvudströmningar

- Cannabis är fortfarande den vanligaste olagliga drogen i Europa. I **Finland** har 10 % av samtliga vuxna någon gång provat cannabis, i **Danmark** och **Storbritannien** är motsvarande siffra 25-30 %. För **Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrike, Irland** och **Nederländerna** är siffran cirka 20 %. Enligt färskta uppgifter från USA har 34 % av invånarna över 12 år någon gång använt cannabis.
- De flesta EU-länder rapporterar en cannabisanvändning under det senaste året på 5-10 %, men bland yngre vuxna ända upp till 18 %. Men det verkar som om cannabisanvändningen planar ut eller t.o.m. sjunker bland ungdomar i vissa länder, t.ex. **Irland, Nederländerna, Finland** och **Norge**, medan den stiger i övriga EU-länder.
- Andra droger är långt ovanligare, både bland ungdomar och generellt sett. Droger är vanligare bland män än kvinnor. Men bland ungdomar märks ingen större skillnad mellan könen.

./..

- 1-6 % av befolkningen har provat amfetaminer, beroende på medlemsstat – men i **Storbritannien** är siffran 11 %. Siffrorna för kokain och ecstasy är 0,5-4,5 %; för heroin i allmänhet lägre än 1 %, men i vissa länder kan de uppgå till 2-3 % för yngre män.
- Färre än 1 % av de vuxna, generellt sett, använde amfetaminer, kokain eller ecstasy.
- Användningen av syntetiska droger är fortfarande ett stort problem. Användarna representerar visserligen mindre än 3 % av den allmänna befolkningen, men koncentrationen bland ungdomar på nattklubbar och dansställen är oroande.

Narkotikacentrumets styrelseordförande Mike Trace noterar att den förbättring som konstaterats i EU:s medlemsstater rör narkotikapolitikens mål och de åtgärder vi vidtar för att uppnå målen. Nu gäller det att genomföra åtgärderna och uppriktigt granska deras konsekvenser.

Efterfrågan på narkotika

- Skattningar av problemmissbruket i **EU** (se fotnot 1) varierar mellan 2 och 10 fall per 1 000 invånare i åldern 15-64. Flest problemmissbrukare, dvs. 6-8 per 1 000 invånare, rapporteras från **Italien, Luxemburg, Portugal** och **Storbritannien**; lägst antal i **Österrike, Tyskland** och **Nederländerna**, ungefär 3 per 1 000.
- Under år 2000 rapporterades en ökning i hela **EU** av det totala antalet personer som behandlades för drogproblem – delvis på grund av förbättrade data. Antalet heroinmissbrukare som söker behandling förefaller stabilt eller sjunkande. Blandmissbruket får en allt mer framträdande plats. Bland opiatmissbrukarna används cannabis i stor utsträckning som sekundärdrog. Kokainmissbruket rapporteras vara ett allt större problem i **EU** – det spelar en huvudroll som sekundärdrog tillsammans med heroin och alkohol.
- De som söker behandling är till stor del arbetslösa – i vissa länder så många som 55 % - även då arbetslösheten generellt sett ligger under 5 %. Och upp till 66 % har endast gått igenom primärskolan.
- Hiv bland injektionsmissbrukare varierar från omkring 1 % i **Storbritannien** till 34 % i **Spanien**. Helhetsbilden har inte förändrats på senare år. Antalet aidsfall har sjunkit i de flesta länder sedan omkring 1996. **Portugal** är fortfarande det land i **EU** som har det högsta antalet aidsfall per år bland injektionsmissbrukare.
- Varje år rapporteras 7 000 till 8 000 narkotikarelaterade dödsfall av **EU**-länderna, även om den verkliga siffran antagligen är högre. På senare år har antalet sådana dödsfall stabiliserats eller sjunkit. Men några **EU**-länder (**Tyskland, Luxemburg** och **Österrike**) rapporterar fortfarande nya ökningarna efter tidigare sjunkande siffror. Här är det i huvudsak opiaterna som spelar in. De flesta som dör av en överdos är yngre män.

J..

Försök att minska tillgången

- Cannabis är fortfarande den drog som oftast tas i beslag i samtliga **EU**:s medlemsstater, utom **Portugal** där heroinbeslagen dominerar. Sedan 1996 är det **Spanien** som svarar för drygt hälften av **EU**-beslagen.
- Under 2002 beslagtogs nästan nio ton heroin – en tredjedel i **Storbritannien**.
- Kokainbeslagen som ökat stadigt i **EU** sedan mitten av 1980-talet sjönk markant under 2000. Men amfetamin- och ecstasybeslagen steg, i synnerhet de senare – vilket ökade oron inom **EU** för missbruket av syntetiska droger
- Priset på samtliga olagliga droger ligger generellt sett stabilt eller sjunker i hela **EU**, med undantag för brunt heroin där priserna rapporteras stiga.

Narkotikapolitik och narkotikastrategier

- I samtliga nationella narkotikastrategier läggs tyngdpunkten på effektiva åtgärder mot droger. Skolorna får högsta prioritet. Detsamma gäller lämpliga rättsliga åtgärder.
- Enligt rapporten använder rättsliga myndigheter i **EU** en mängd olika metoder i olika skeden för att slussa över kriminella drogmissbrukare till behandling. Det görs allt större insatser för att dokumentera och utvärdera alternativa åtgärder och det finns en tendens att göra en större åtskillnad mellan narkotikamissbrukare och andra som bryter mot narkotikalagarna. Ett antal **EU**-länder har valt att sänka eller avskaffa straffen för eget bruk eller innehav av cannabis, till skillnad från andra ämnen. Trots detta var det cannabis som under år 2000 oftast förekom vid gripanden – i Sverige gällde det 37 % av gripandena och upp till 85 % i **Frankrike**.
- **ECNN** har vid upprepade tillfällen varnat för den ökande marknaden för syntetiska droger, särskilt i nattklubbsmiljöer, och vill få till stånd en öppen debatt om lämpliga åtgärder. Om den kontroversiella frågan att erbjuda testning av tabletter på platsen säger rapporten att värdet av sådan testning har hamnat i skuggan av diskussioner om farmakologisk precision och vad sådana tester kan innebära juridiskt sett.

ECNN:s verkställande direktör Georges Estievenart säger i sin kommentar: "**EU**:s handlingsplan för narkotikabekämpning har bidragit till att höja medvetenheten om att det behövs samordnade insatser i medlemsstaterna. Trenden de senaste åren att översätta narkotikapolitikens ramverk till en åtgärdsplan, en narkotikastrategi eller ett policydokument har fortsatt, men den skrivna strategin har ännu inte helt omsatts i verkligheten.

(1) Problemmissbruk definieras som injektionsmissbruk eller långvarigt/regelbundet missbruk av opiater, kokain och/eller amfetaminer.

- [För utförliga uppgifter gå till](#) → [Årsrapport 2002 direkt: http://annualreport.emcdda.eu.int eller http://emcdda.kpnqwest.pt](#)
- [Eller kontakta](#) → [Joelle Vanderauwera](#), **ECNN:s pressekreterare**, tfn (351-21) 811 30 00. Fax (351-21) 813 17 11. E-post: Joelle.Vanderauwera@emcdda.org